

5/15 - et magasin for Skjold menighet
med artikler og reportasjer fra hele Fana prosti

*Så blir de
stående
disse tre:*

Tro, håp og kjærlighet

Men størst blant dem er kjærligheten (1. Kor. 13:13)

OLJEMALERI FRÅ 1622 AV DEN NEDERLANDSKE KUNSTNAREN GERARD VAN HONTHORST

Flyktningene

Syriakrisen er akutt. «Møt flyktningene med gjestfrihet og nestekjærlighet», lyder Kirkerådets innstendige oppfordring. Side 6-7

FOTO: ILLUSTRASJON

Kirkeskipene

«Votivskip» kalles de flotte skutemodellene som henger i mange nord-europeiske kirker. Hvor kommer denne tradisjonen fra? Side 12

Hva skjer i julen?

Programmet er tett, men i dette bladet får du alle svarene. Se side 2, 23 og 24

Stresset nå?

Det blir stadig færre blader igjen på kalenderen nå, noe som hvert år er synonymt med adventstid og jul.

AV VIKARPREST STEINAR SNEÅS SKAUGE

Og disse to ordene er for de fleste av oss videre synonymer for stress og mas, gavekjøp og husvask. I år har jeg tenkt at dette skal være en mindre stressende tid. Det tenker jeg hvert år, og jeg er sikkert ikke alene om det. Og like sikkert som at jeg tenker det hvert år, er det at jeg hvert år opplever alt annet enn en rolig tid. Det er minst like stressende som det var året før. Jeg tror heller ikke jeg er alene om det.

Men kanskje vi kan gå sammen om å forsøke i år? La adventstiden være den vente- og forberedelsestiden den er ment å være. La de lilla lysene brenne, mens vi roer oss ned og forbereder oss på feiringen av Gud som ble født i en stall.

Vi har fire uker på oss. Det er tid til å roe oss ned, til å slippe vekk litt av desemberstresset som vi legger på oss selv. For når vi kommer til kristmessen, vil feiringen likevel være der, og vi vil sikkert se at det blir en flott feiring i år også, selv om vi kanskje har klart å droppe noe av bakingen og ikke har støvsugd bak varmtvannstanken.

Men jeg tror vi må gjøre dette sammen. For når bildene av flittige vaskekluter dukker opp på Facebook, er det lett å la stresskutting seile sin egen sjø og pusse sølvtøyet vi ikke har brukt siden sist vi pusset det, slik at også vi kan legge ut et bilde. Kan vi ikke heller dele bilder av slappe føtter på rotete stuebord? Sånn at jeg kan slappe litt mer av i år. Det gjør jo livet mindre stressende for oss alle sammen.

Jeg sa «kristmesse» i stedet. Det var med vilje. Jeg synes vi burde knappe dette ordet fra engelsk. For det sier så mye mer enn det kjedelige «jul». Det sier at det er Kristus vi skal feire. Det er Kristus vi skal forberede oss på. Og han som ble født i en stall er ikke så godt vant at han trenger stivpresrede rullgardiner på kjellerboden.

God adventstid! ●

Idar Kløvning.

Jens Grimsgaard.

Lisbeth Ljones Aulin.

Terje Haram.

Kari Knoph.

Guro Rotevatn Buder.

Nytt kulturutvalg på plass

Etter å ha ligget nede en stund har det nå blitt opprettet et nytt kulturutvalg i Skjold kirke.

Utvalget består av følgende medlemmer:

- Idar Kløvning, leder
- Jens Grimsgaard, kasserer
- Lisbeth Ljones Aulin, medlem i MR
- Terje Haram, medlem i MR
- Kari Knoph, medlem
- Guro Rotevatn Buder, representant fra staben

I slutten av april hadde det nye utvalget sitt første møte. Mange idéer ble luftet, og noen har allerede tatt form. Allerede i september arrangerte Kulturutvalget en menighetsekskursjon til Mariakirken. Her fikk vi se og høre hvor flott kirken har blitt etter restaureringen. Arkitekt Jan Lohne orienterte om

restaureringsarbeidet, og kantor Karstein Askeland presenterte det nye orgleet. Mye vakkert å oppleve for både øyne og ører, kombinert med spennende informasjon, gjorde det til en interessant og fin kveld for de snaut 50 som tok turen! Denne typen arrangement frister til gjentakelse.

Neste arrangement i regi av utvalget er kunstutstilling i forkant av, og under menighetens julemesse. Med dette har vi to tanker: det ene er å vise fram skapergledens mangfold i vår menighet, og dernest at dette kan gi inntekter til julemessen. Og vi er ikke langt ute i 2016, før utvalget har nytt prosjekt på gang: Gospelprosjekt i skjold kirke! Se side 22 for mer informasjon. ●

BIRKELAND • BØNES • FANA • SKJOLD • SLETTEBAKKEN • STORETVEIT • SØREIDE
Menighetsbladene i Fana

Tegn utgis av menighetsrådet i samarbeid med BKF og de andre menighetene i Fana prosti. Vi tar med glede i mot artikler av ulike slag og gjerne også tips til reportasjer.

Levering av stoff: Leveres menighetskontoret eller sendes oystein.pettersen@uni.no

Digitalfoto: Benytt høy oppløsning.

Lokalredaksjon: Øystein Pettersen, 938 04 808, oystein.pettersen@uni.no. Lokal kontakt: Se side 13

Sentralredaksjon: Redaktør Magne Fonn Hafskor, 922 94 877 - eyecu@online.no (Kun henvendelser ang. «fellesstoff» (s 5-12). All annen kontakt: Se side 13.

Annonser: Frode Høyte - hoeyte@gmail.com

Produksjon: Dragefjellet Media AS, 55 23 25 47 - post@dragefjellet.no. Dropbox kan opprettes etter avtale for overføring av svært store filer.

Trykk: Bodoni, Straume

Deadline neste nummer: Kontakt lokalredaksjonen

Utgivelsesdag neste nummer: Tirsdag 26. januar

Her er det nye menighetsrådet

Kirkevalget er gjennomført og et nytt menighetsråd er valgt for Skjold menighet.

TEKST OG FOTO:
ØYSTEIN PETTERSEN

Det nye menighetsrådet hadde konstituerende møte 27. oktober, da det «gamle» rådet takket for seg og overlot sine verv til nye koster.

På bildet ser vi mesteparten av de nye medlemmene:

I trappen til venstre forfra: Jorunn Stige, Anita Bjørndal, Lisbeth Aulin, Eiel Holten, Asbjørn Valen.

Til høyre i trappen: Turid Severinsen, Terje Haram, Andreas Maurstad.

Ved siden av trappen fra venstre: Synnøve Flotve, Bjørn Skaar, Turid Müller, Terje Dale, og sogneprest Arne Brekke.

Karstein A. Raa, Kåre Bergesen og Marit Breivik var ikke til stede da bildet ble tatt. ●

**FAGKUNNSKAP OG
STORT UTVALG!**

GULLSMED
H. GAMS-HAUGSØEN
LAGUNEN 55 13 38 60
www.hgh.no

ICA Supermarked

Messingfanfarer og vakker korsang

1.juledag er mange gode musikalske krefter samlet i Skjold kirke!

En messingkvintett bestående

av dyktige korpsmusikere fra lokalmiljøet vil sørge for høytidelige fanfarer og mektig klang. Julekoret har nå blitt en tradisjon, og stiller igjen i år.

Stammen i Julekoret er korsangere fra Cantus, men i tillegg har vi med andre dyktige korsangere som forsterkning. Møyfrid Nes Kløvning er so-

list, og dirigent for det hele er Anne Berit Hodne. Gudstjenesten er ved sokneprest Arne Brekke, og ved orgelet sitter Guro Rotevatn Buder. ●

Ny kapellan i Skjold kirke

Det var mange gode søkere til stillingen som kapellan i Skjold kirke etter Bjørn Moe.

Marte Håberg Ottesen ble tilbudt stillingen, og har takket ja. Hun begynner som kapellan på nyåret, og da skal vi bli bedre kjent med henne, også her i bladet. I denne omgang ønsker vi henne hjertelig velkommen til Skjold, og med en hilsen fra henne:

Jeg heter Marte Håberg Ottesen og er 29 år. Jeg har vokst opp i Åsane, men hadde mine fire første leveår på Nordås, så når jeg starter i Skjold kommer jeg på mange måter tilbake til røttene mine!

De siste årene har jeg jobbet som spesialprest for unge i Førde i Sunnfjord, hvor mannen min er fra. Jeg er veldig glad i å jobbe med ungdomsarbeid i kirken.

Det er noe jeg har drevet mye med, og den erfaringen håper jeg at jeg kan få brukt også i Skjold. I tillegg liker jeg godt å jobbe med gudstjenester og jeg er veldig glad i musikk og sang.

Jeg gleder meg til å bli kjent med menigheten i Skjold og ser frem til å starte som prest her! ●

Hilsen Marte Håberg Ottesen

FOTO: TORSTEN IHLE

Kirketjener Joana

Skjold kirke har fått ny kirketjener. Hun heter Joana Vaitke og begynner ut på nyåret.

Joana har sendt oss følgende hilsen:

Jeg er 29 år, og kom til Norge for 6 år siden. Jeg har Bachelorgrad i teologi fra mitt hjemland Litauen. Jeg er gift og har barn som er 2 år.

Har fast stilling 50 prosent i Salhus menighet som kirketjener siden august 2014

og vikar frem til nytt år som menighetspedagog.

Jeg vil takke for at dere valgte meg som ny kollega i Skjold menighet, og ser frem til å sammen med dere bygge menigheten videre og til å tjene Gud i den jobben som har jeg fått. ●

Hilsen Joana.

BARNAS SIDE

Fargelegg

Jesús, Maria og Josef kommer hjem til Nasaret.

Tegninger: Rikke Fjeld Jansen

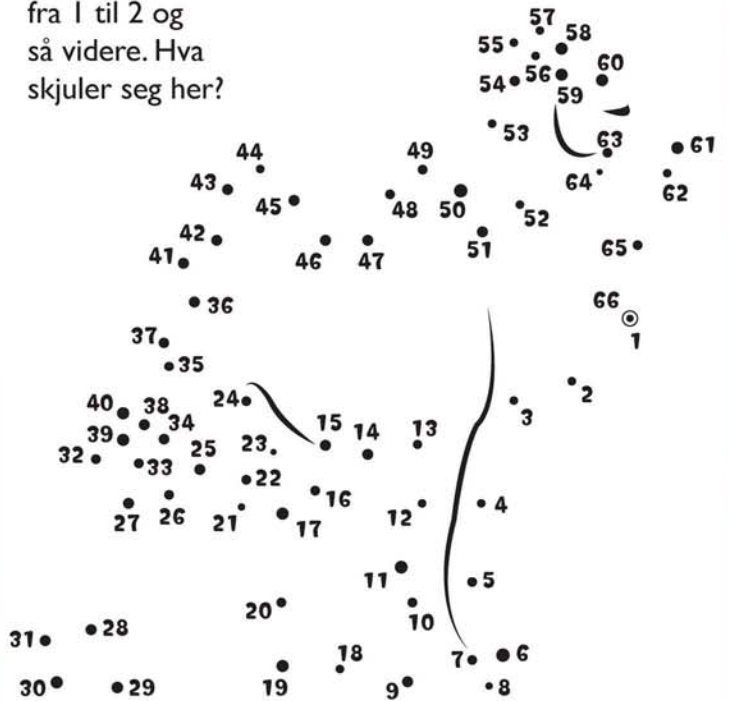
Finn 5 feil

Engelen forteller Josef at de må flykte til Egypt. De to bildene er nesten like. Finner du de fem små feilene på bildet til høyre?

Prikk til prikk

Tegn en strek fra 1 til 2 og så videre. Hva skjuler seg her?

Abonner på barnebladet

BARNAS

16 blader + DVD eller bok = kun 365,-

(privatabonnement hjem i posten)

Gruppeabonnement kun 199,- per barn

Bestill på barnas@sondagsskolen.no eller på telefon 22 08 71 00

Bibeltegneserier og gøyale aktiviteter!

Perfekt som faddergave!

«Møt flyktningene med gjestfrihet og nestekjærlighet»

Verden opplever nå en av de største humanitære katastrofer etter andre verdenskrig. I denne situasjonen må vi som kirke og samfunn gjøre det vi kan for å verne om liv og gi medmennesker beskyttelse.

AV JENS-PETTER JOHNSEN,
DIREKTØR FOR KIRKERÅDET

Millioner av mennesker er på flukt. En del av dem har nå kommet hit til Norge, og det er ventet at det vil komme flere i tiden fremover. Den økende flyktningstrømmen opptar mange, og berører også menighetene. Kirkerådet ønsker å takke alle som engasjerer seg på ulikt vis. Engasjementet er av uvurderlig verdi.

Vi har allerede sett mange eksempler på gjestfrihet og nestekjærlighet, og det er vårt ansvar å ta medmennesker på flukt inn i våre fellesskap. Vi kan alle vise omsorg for dem som nå blir en del av vårt lokalmiljø. Det er samtidig viktig å forberede seg på at dette er en situasjon som vil vedvare, og vi som kirke og menigheter vil møte ulike muligheter og utfordringer i tiden fremover.

Sentralkirkelig arbeidsgruppe

Kirkerådet har opprettet en arbeidsgruppe som skal kartlegge og holde seg oppdatert på situasjonen. Dette for å vite hvor man eventuelt skal sette inn tiltak og mobilisere nasjonalt og lokalt. På sentralt nivå samarbeider og koordinerer vi innsatsen med ti andre organisasjoner gjennom initiativet «Nasjonal dugnad for syriske flyktninger».

Flere bispedømmer har også nedsatt arbeidsgrupper og har kontakt med regionale myndigheter og organisasjonsledere. De tilbyr veiledning til menigheter, og kan holde fagdager og seminarer. Ta kontakt med diakonirådgiver i bispedømmet for detaljert informasjon og rådgivning.

Størst behov utenfor Norge

Kirkens Nødhjelp er Den norske kirkes redskap ut i verden når det er akutt behov for nødhjelp. Derfor sender Kirkens Nødhjelp hjelp i form av mat, vann, tepper og hygieneutstyr til spesielt kvinner og barn. Men behovene er enorme. Derfor oppfordrer vi menighetene til å gi penger til Kirkens Nødhjelp eller til andre humani-

Åpent brev til

RÅDSLEDER: Jens-Petter Johnsen tiltrådte som direktør for Kirkerådet i 2006, og er øverste administrative leder av virksomheten i det felles sekretariatet for Kirkerådet, Mellomkirkelig råd og Samisk kirkeråd. Kirkerådet er Kirke-møtets forberedende og iverksettende organ.

FOTO: KIRKERÅDET

tære hjelpeorganisasjoner som jobber i Syrias nærområder og Europa hvor flyktningleirer er opprettet.

Gjennom en av verdens største bistandsorganisasjoner, Det lutherske verdensforbunds World Service, bidrar Den norske kirke blant annet til at nær 100.000 syrere på flukt får et midlertidig trygt bosted i flyktningleiren Za'atari i Jordan. Også

menigheten

BARN PÅ FLUKT: Den norske kirke bidrar blant annet til at nær 100.000 syrere på flukt får et midlertidig trygt bosted i flyktningleiren Za'atari i Jordan. FOTO: BRITISH FOREIGN AND COMMONWEALTH OFFICE

På flukt fra Syria

Flyktningkrisen berører alle, og dugnadsinnsatsen er til stede over hele landet. I Kirkens Nødhjelp er beredskapen og innsatsen på topp for å hjelpe medmennsker på vandring inn til et tryggere Europa.

FRA KIRKENS NØDHJELP

Apparatet er på plass til å hjelpe, men det må finansieres, og KN mangler midler til å gjøre det arbeidet de er rigget for. Dette er kritisk, og organisasjonen har stort behov for penger.

Tusenvis av mennesker på flukt fra krig og nød har akutt behov for hjelp. Derfor sender vi nå nødhjelp i form av mat, vann, tepper og hygieneutstyr til spesielt kvinner og barn. Men behovene er enorme, og våre partnere ønsker å gjøre mer. Derfor trenger vi at dere oppfordrer til aktivitet og innsamling.

Vi oppfordrer alle landets menigheter til å invitere lokalsamfunnet deres med på gudstjeneste og innsamling til flyktningkrisen. Fortell om Kirkens Nødhjelps arbeid med krisen. Ta godt i mot og lån gjerne ut våre bøsser til folk som vil samle inn til vårt katastrofearbeid.

I denne akutte fasen er også det folkelige engasjementet for flyktningene utrolig viktig. Menigheter oppfordres til å holde engasjementet oppe. Det er ikke behov for innsamling av klær og lignende, men hjerte for og tid til å hjelpe flyktninger betyr enormt mye. ●

Mer informasjon: www.kirkensnodhjelp.no

gjennom Kirkenes verdensråd bistår vi der det trengs som mest, i nærområdene.

Gudstjeneste og forbønn

Det kan være ulike måter å inkludere tematikken på i gudstjenestesammenheng og menighetslivet. De fleste menigheter finner det naturlig å berøre tematikken under gudstjenestens forbønn, eller under prekenen.

Kirkerådet ønsker menighetene alt godt i det viktige arbeidet for flyktningene og ber med Britt G. Hallqvist (Bønn 184 i Bønnboken):

Kjære Herre, forbarm deg over alle flyktninger og heimlause.

Gjør oss takksame for det landet du har gjeve oss.

Gjør oss reiuge til å gje plass for dei som søker seg hit.

Fri oss fra fordomar og nasjonalt hovmod.

Nar du vil gjera oss rikare i møtet med utlendingar, hjelp oss da til å ta imot dei med eit ope sinn.

(Brevet er noe forkortet)

FOLK I NØD SKAL HA HJELP!

Hjelp oss å gi akutt nødhjelp til flyktningene i Europa og i landene rundt.

Send **AKUTT** til **2468** (200 kr) eller konto 1602.40.26535

KIRKENS NØDHJELP
actalliance

Og sangen lever

En av de vakreste sangene i den nye salmeboken er «Nå vandrer fra hver en verdens krok». For mange er det nettopp denne teksten og melodien som henter frem både de gode barndomsminnene og på nytt vekker bevisstheten om julens glade budskap.

AV DAG VAULA

Sangen er da også blitt et nesten obligatorisk innslag i de mange plateutgivelsene med julesanger, fra Skruk til Herborg Kråkevik. Men selv om mange kjenner og elsker denne sangen, er det nok ikke alle som vet så mye om de to opphavsmennene, Jonas Dahl og Alf Fasmer Dahl. Og det er litt synd, for begge disse hedersmenn var store kulturpersonligheter som hadde nær tilknytning til Fana og Bergen.

Skrev roman om svigerfamilien

Jonas Anton Dahl ble født i Stavanger i 1849. Faren var prestesønn og kjøpmann på Strandkaia (Straen), og det var mange prester bakover i slekten. Selv ble Jonas skolekamerat og senere livslang venn med Alexander Kielland. I 1873 fikk Jonas

Dahl prestestilling i Trondheim, og samme år giftet han seg med Julie Marie Fasmer. Dermed fikk han sin tilknytning til Bergen og Fasmerfamilien på Alvøen.

Han bodde selv aldri fast i Bergen, men han ble godt kjent for sin mest populære bok, «Cargadör Sahl», en humoristisk nøkkelroman om viderverdigheter i svigerfamilien Fasmer. Boken er et viktig og morsomt bidrag til Bergens lokalhistorie, og senest i 1995 ble den utgitt i ny språkdrakt og med et etterord som forklarer sammenhengen mellom bokens personer og den virkelige Fasmer-familien.

Barndom i Stavanger

Jonas Dahl var en produktiv og populær dikter og forfatter i perioden 1880-1915.

STIFTET I JUBILEUMSÅRET: Fana Jubileumskor ble stiftet i januar 1914. Bildet er tatt i forbindelse med oppførelsen av Jonas Dahls jubileumskantate til nasjonaldagens 100-årsjubileum i 1914. Den unge personen foran er Alf Fasmer Dahl, den eldre mannen sannsynligvis er Jonas Dahl. Koret ble redusert til 60 sangere og omdøpt til Fasmer Dahls kor i november samme år.

Han skrev dikt, salmer, andakter, fortellinger og romaner. I 1910 utga han «Norsk Salmeverk» med over 200 av sine egne salmer. I den nye salmeboken for Den norske kirke som kom i 2013 finner vi fremdeles tre av disse salmene.

Jonas Dahl var en elsket og folkelig prest. I Stavanger ble han berømt for sin offentlige «krangel» med kong Oscar II i 1896. I den rørende lille boken «På gamle tomter» gjensker han i skjønnlitterær form sin egen barndom i Stavanger og gir et levende og hjertevarmt bilde av lokalmiljøet i de harde 1850-60 årene.

Fulgte i farens fotspor

Sønnen Alf ble født i Trondheim i 1874. Han ble cand.theol. 24 år gammel og

fulgte i farens fotspor, først som prest i Trondheim og deretter som sjømannsprest i Antwerpen. I 1913 ble han kallskapellan til Fana med tjeneste i Birkeland kirke, og der kom hans musikalske evner til full utfoldelse.

Han hadde gjort mye også før denne tid. Han satte melodi til flere av farens salmer og hadde selv en god barytonstemme, slik at han ofte fikk oppgaver som sangsolist, blant annet i 1900 ved KFUMs verdenskongress. I 1911, da han fremdeles var sjømannsprest i Antwerpen, ga han ut en melodisamling til den kjente sangboken «Syng meg hjem», med flere egne melodier. De tretten årene han arbeidet i Fana ble likevel et høydepunkt i hans musikalske virke.

Korarbeid i Fana

Kort tid etter ankomsten til Fana fikk han stiftet «Fana Jubileumskor» med over 150 medlemmer fra Fyllingsdalen til Kalandseidet. 17. mai 1914 framførte de Jonas Dahls mektige jubileumskantate til 100-årsfeiringen av grunnloven. I november samme år skiftet koret navn til «Fasmer Dahls Ungdomskor», senere bare «Fasmer Dahls Kor» og konsoliderte seg med 60-80 faste medlemmer. Koret hadde stor aktivitet og reiste også på turneer.

Fasmer Dahl innførte vespergudstjenester (aftensang), og utga i 1917 sitt storverk «Liturgisk vespergudstjeneste». Sammen med Lars Sørås gjorde han i 1918 opptakten til Bjørgvin kirkesangforbund som fortsatt er aktivt og levende.

FAR OG SØNN: «Nå vandrer fra hver en verdens krok» ble skrevet av presten og forfatteren Jonas Dahl (til høyre) i 1895. Ti år senere satte sønnen Alf Fasmer Dahl (til venstre), som også var prest, toner til sangen, og den vakre melodien har utvilsomt bidratt til at sangen hittil har overlevd alle revisjoner av Den norske kirkes salmebok.

Flyttet til Oslo

I 1926 fikk Fasmer Dahl prestestilling i Ullern menighet i Oslo. I Fana fortsatte Fasmer Dahls kor med andre dirigenter fram til 1985. I Ullern grunnla og ledet Fasmer Dahl et nytt kor, Ullernkoret, og ledet dette fram til sin død i 1933.

Sang- og musikkgledden har fulgt slekten videre gjennom mange generasjoner. I Fana kyrkje er to av veteranene barnebarn av Alf Fasmer Dahl. Blant deres barn, barnebarn, oldebarn, og andre slektninger, både her i Fana og ellers i landet, finner vi mange aktive og lovende utøvere. Slik lever sangen videre.

*Nå vandrer fra hver en verdens krok
i ånden frem, i ånden frem
et uoverskuelig pilgrimstog
mot Betlehem, mot Betlehem.*

*Se, barna går foran, glad i flokk,
så kvinner og menn, så kvinner og menn.
Selv skjelvende gamle tar sin stakk;
Til krybben hen, til krybben hen!*

*For alle har samme hjertetrang
til julens fred, til julens fred.
Guds kirke i Norge, ved våg og vang,
følg med, følg med! Følg med, følg med!*

*Og finner du ham i krybbens hø
som hyrder så, som hyrder så,
da eier du nok til freidig å dø
og leve på, og leve på. ●*

Gleden ved å komme for sent

Det går mot slutten av november, og listen over alt du skal rekke før jul pisker deg innvendig like taktfast som det kalde regnet pisker deg utvendig.

AV BÅRD EIRIK HALLESBY NORHEIM,
PRESTEFRUE I BIRKELAND MENIGHET

Et sted langt borte finnes det en drøm om langsomme adventsettermiddager med tente lys og god tid. Men først må du bare rekke barnehagen før den stenger, handle til helgen og ta en siste jobbtelefon.

Men det finnes en fortelling som kan være en ledestjerne gjennom adventstiden. Som kan vise en annen vei fram til julen ringes inn. Det er fortellingen om den fjerde vismann.

En moderne legende

Denne fortellingen hvisker til alle som løper. Den hvisker til alle som haster mellom regnbyger, julebord og all verdens avslutninger: Kom for sent. Kom for sent. Kom for sent. Fortellingen om den fjerde vismann handler om gleden ved å komme for sent til jul.

VISMENN FRA ØST: Den fjerde vismann, stjerneforskeren Artaban, kom for sent til møtet med de andre tre vismennene, Kaspar, Melchior og Balthasar.

ILLUSTRASJON: «THE JOURNEY OF THE MAGI» OLJEMALERI FRA 1894 AV JAMES TISSOT

Fortellingen om den fjerde vismann er en moderne legende skrevet av presten Henry van Dyke i 1892. Den forteller om den fjerde vismann, stjerneforskeren Artaban, som kommer for sent til møtet med de andre tre vismennene, Kaspar, Melchior og Balthasar.

Hjelper mennesker i nød

De tre vennene hans har allerede fulgt stjernen mot Betlehem, og Artaban haster etter dem med hesten sin. Han vil også finne kongebarnet som skal bli født. Han vil gi dette barnet sine dyrebare gaver. Men på veien blir han hindret, og han rekker ikke fram i tide. Han tar aldri igjen vennene sine. Han kommer for sent. Fortvilet innser han at han har feilet.

Den fjerde vismann kommer for sent fordi han blir hindret av mennesker som trenger ham. På sin leting etter kongebarnet som skal bli født i Betlehem møter

han mennesker i nød, mennesker som ber om hans hjelp. Han gir vann og pleie til en døende, han forsvarer et vergeløst barn, han hjelper syke og ensomme.

Oppdag julens hemmelighet

Legenden vil fortelle oss at det er nettopp ved å komme for sent at den fjerde vismann oppdager kongebarnet som er kommet til jorden. At det er ved å komme for sent at han finner julens hemmelighet, Gud som blir menneske. I Matteusevangeliet kapittel 25 vers 40 sier Jesus: «Sannelig, jeg sier dere: Det dere gjorde mot én av disse mine minste søsken, har dere gjort mot meg».

Det er advent. Den fjerde vismann hvisker til oss fra Betlehem. Kom for sent. Kom for sent. Kom for sent. Det er noen som trenger at du kommer for sent. Slik at du kan oppdage julen på nytt. ●

Julekonsert for hele prostiet

Birkeland kirke Søndag 29/11 19.00:

Birkeland kantori, dirigent Ottar Arnestad
Paradurkantori, Jan Røshol
Fanatalenterkantori, Ragnhild S, Bergfødt
Fanasolister, profesjonelle strykere og instrumentlister.

KONSERTKIRKE: Bildet viser Birkeland kirke ca.1900 –1910. FOTO: C. CHRISTENSEN THOMHAV / RIKSANTIKVAREN

Nyttig verktøy for menighetsrådene

Kirkerådet og KA (arbeids-giverorganisasjon for kirkelige virksomheter) kom i september ut med ny utgave av Håndbok for menighetsråd og kirkelig fellesråd.

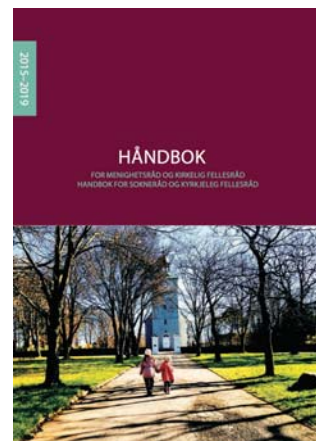
Denne boken er et viktig arbeidsredskap for medlemmer og varamedlemmer i menighetsrådene og kirkelig fellesråd.

Håndboken er utstyrt med et omfattende stikkordregister og tar for seg temaer som lokalt

planarbeid, organisering av menighetsrådenes arbeid og forholdet til andre organer. Bakerst i håndboken gjengis kirkeloven, gravferdsloven og regler om rådernes virksomhet. Boken kan bestilles fra Kirkerådets materiellekspedi-

sjon eller lastes ned gratis som en pdf-fil.

Mer informasjon:
www.kirken.no – søk etter «Håndbok for menighetsråd og kirkelig fellesråd» ●

«Noahs ark» til Bergen

Når dette står på trykk, skal Noahs ark allereie ha lagt til ved kaien i Bergen. Her skal ho bli liggjande over vinteren, med dagleg opningstid kl. 09-18.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

No er det ikkje den ekte Noahs ark som kjem, men ein moderne nedskalert versjon frå Nederland. Bak prosjektet står kunstnaren og tv-kjendisen Aad Peters, som har laga skipet som det første flytande bibelmuseum i Europa.

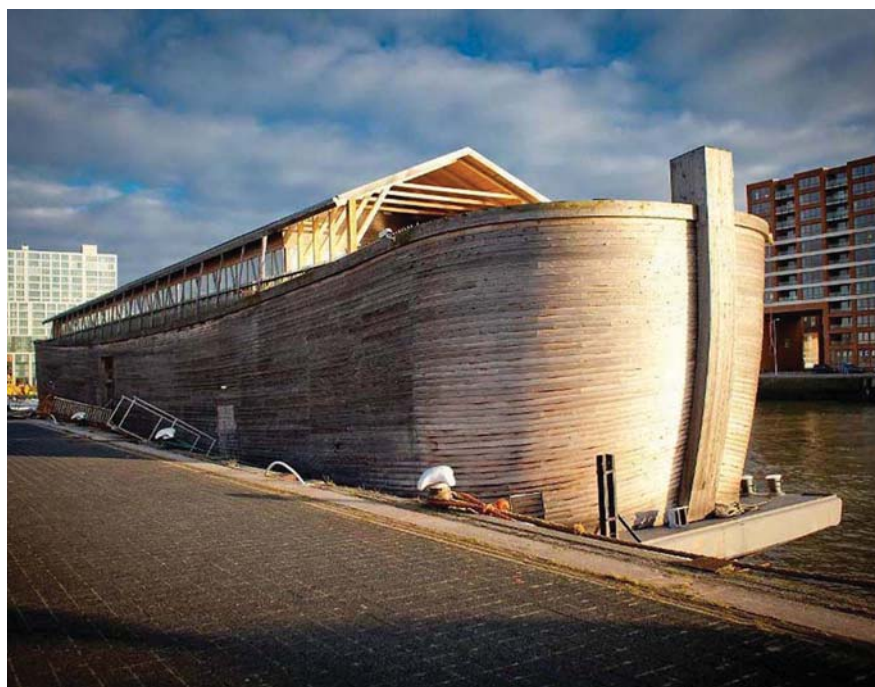
Forteljinga om Noah

Innvendig er det høve til å bli kjent med bibelske personar som paret Adam og Eva, sønene deira Kain og Abel, Moses og kongane Salomo og David. Meir informasjon finn du på nettstaden www.noasark.dk.

Den opphavlege forteljinga om Noahs ark finn du i Første Mosebok, kapittel 6-8. «No vil eg la storflaumen koma over jorda og utrydda alt kjøt og blod, alt som det er livsande i under himmelen. Alt som er på jorda, skal omkoma. Men med deg vil eg oppretta ei pakt. Du skal gå inn i arka, du og sønene dine og kona di og svigerdøtrene med deg» sier Gud til Noah (1. Mos. 6:17-18).

Gilgamesj-eposet

Verdas eldste skjønlitterære tekst, det sumerisk-babylonske Gilgamesj-eposet, har også med ei omtale av storflaumen. Her får me høyre om Utnapishti («han

VITJAR BERGEN: Den nederlandske tv-kjendisen Aad Peters fekk ideen til eit flytande bibelmuseum i 2010.

FOTO: VERHALENARK.NL

som redder liv»), som overlever ved at guden Ea ber han om å byggja ein båt til seg, sin familie og sine vener. Mange trur at Utnapishti og Noah er same person.

Geologane William Ryan og Walter Pitman Ein har lagt fram ein teori om at forteljingane handlar om ein anteken storflaum i Svartehavet rundt år 5600 f.Kr., då ein gigantisk tsunami sprengte seg gjennom det dåverande landfaste Bosporsstredet i Tyrkia, og slik danna sprekkjen mellom Europa og Asia. ●

OPEN FOR PUBLIKUM: Det er mykje å sjå på om bord i «arken». FOTO: VERHALENARK.NL

Et skip på livets hav

Vi har alle sett, og kanskje beundret, de flotte votivskipene som henger i mange kirker. Skikken finner vi helst i Norden, og spesielt i byer med tilknytning til havet.

ALL HALLOWS, LONDON: Dette skipet finner vi i City of Londons eldste kirke: All Hallows by the Tower. Til denne kirken ble likene brakt etter at de var halshugget i Tower of London.

TEKST OG FOTO: KNUT CORNELIUSSEN

Votivskip finner vi hovedsakelig i Norden, i Nord-Tyskland og i England, og da ikke uventet i disse landenes havnebyer. Ingen steder er tradisjonen med kirkeskip mer levende enn i Danmark, hvor så mange som hver annen kirke har et slikt skip.

Tradisjonen går helt tilbake til 1400-tallet. Det eldste i Norge er fra ca. år 1610, og henger i Mariakirken i Bergen.

MARIAKIRKEN: Kom meg ikke for nære. Dette krigerske skipet er Norges eldste kirkeskip. Du finner det i Mariakirken i Bergen.
FOTO: ALFRED DIEM

Gammel tradisjon

Navnet votivskip kommer av at de ofte er gitt som votivgaver. Det synes å være en uskrevet regel at kirkeskip alltid er gitt som gave - det er ikke noe kirken bare kjøper seg. Giveren har gjerne lovet Gud at han vil gi en slik gave om han overlever

en sykdom, et skipsforlis eller en annen livstruende situasjon, men brukes nå i videre betydning.

Begrepet kirkeskip kan også brukes om selve kirkerommet. Symbolikken kan være at skipene skal hjelpe menneskene over livets hav mot en trygg havn.

Kirkeskip med kanoner

I tidligere tider kunne rikfolk bruke sine penger og sin makt til å utsmykke kirkene. Med kirkeskipene kunne også fattige sjøfolk være med på å utsmykke kirken sin.

Med tanke på at skipene skulle føre menneskene trygt over livets hav, er det litt forunderlig at så mange kirkeskip er krigsskip med kanoner.

Noen lurer på om det kan være et bilde på den stridende kirken. En mulighet er

ELSFJORD KIRKE: Det enkle er ofte det beste. Elsfjord kirke har en modell av en nordlandsbåt som kirkeskip, laget av Magnus Rasmussen fra Hemnesberget.

det at herskerne i tidligere tider ikke var så opptatt av handelsskip. Nei, skikkelige krigsskip skulle det være. ●

SJØMANNSKIRKEN I HAMBURG: Sjømannskirken er vel ikke spesielt kjent for å være krigersk, så det er kanskje litt skuffende at kirkeskipet i Hamburg er spekket med kanoner.

Juleandakt frå biskop
Halvor Nordhaug:

Gud er avgrensa

Biskop Halvor Nordhaug, fotografert ved Fana kyrkje. FOTO: GEIR MØLLER

På døra til ei mellomalderkyrkje i Köln finst eit bilete som viser Jesusbarnet i krubba. Bak ser vi oksen og eselet og over det heile Betlehemsstjerna. På kvar si side av krubba sit Maria og Josef.

Dette motivet finst i ulike versjonar over heile jorda. Det spesielle ved akkurat dette biletet er innskrifta som står på sida: *HIC DEUS ARTATUR* (latin, «*her blir Gud avgrensa*»).

Fyrste gongen eg møtte denne setninga slo den umiddelbart inn i meg: Det er jo dette som er jula sin løyndom. Her blir Gud avgrensa. Ingen kan utøve avgrensinga sin kunst slik som Gud, for ingen har så mykje å miste. Jesus, som kom frå Gud, søkte seg nedover til ei krubbe i småbyen Betlehem. Martin Luther seier det slik:

«Han som all verden er for trang, Her ligger Han på moders fang». Det er naturleg å tenkje at dersom Gud er til, så er han så stor at vi ikkje kan fatte han. Men juleevangeliet seier: Han lèt seg fatte i krubba!

Mange trur at dersom Gud er å finne noko stad, så må det vere ute i det uavgrensa rommet, i naturen. Men kva finn vi eigentleg der? Vi kan vel saktens ane Gud, men heller ikkje meir. For her er ingen ord, ikkje noko ansikt og ingen tydeleg vilje.

Dersom vi ikkje kjenner Gud i krubba, så blir den Gud vi finn ute i naturen forma som ei forstørring av våre eigne tankar, kjensler og draumar. Naturopplevinga blir ei stadfesting av det tankegodset vi har med oss allereie. Men jula sitt evangelium seier noko vi ikkje kunne ha tenkt ut på førehand: «*Ordet blei menneske og tok bustad iblant oss*» (Johannesevangeliet 1, 14).

Jesus, Ordet frå Gud, gjekk rundt blant oss i Nasaret, Kapernaum, Betania og Jerusalem. Han vandra omkring og hadde heile himmelen med seg. Ikkje rart mykje skjedde. Ikkje rart at folk undra seg og sa: Alt han gjer er godt!

Kvar finn vi Gud? Her i Jesus er Gud i avgrensa utgåve som menneske – men likevel heilt og fullt til stades. Paulus skriv ein stad: «*For i han ville Gud la heile sin fylde bu*». Her blir Gud avgrensa – det betyr at Gud finst over alt, men han lèt seg ikkje møte overalt. Gud er for stor for oss. Han er for rein, for heilag, for lysande til at vi med vårt øydelagde og sjølvcentrerte perspektiv kan finne han.

Men i barnet i Betlehem, som blei til mannen Jesus, der er Gud. Denne jula møter vi han igjen i kyrkja, i Bibelen og i bønna. Det er avgrensa møteplassar, men der er den grenslause Gud alltid å møte, heilt og fullt.

Og det er ingen ting han heller vil enn å møte oss.

KRUBBA: Utsnitt frå den gamle tredøra i mellomalderkyrkja i Köln.

Y's Men på medlemsjakt

Norges eldste Y's Men Club holder til i Fana prosti. De kjennetegnes av høy trivselsfaktor, gode vennskap – og tar gjerne mot nye medlemmer.

TEKST: JENS MEYER. FOTO: ROAR LINDÅS

Bergen Y's Men club fyller 55 år, og noen av dem som startet klubben er fortsatt medlemmer. Tirsdag 26. januar inviterer de til åpent møte, der NHH-professor Ola Grytten kommer for å tale om Hans Nielsen Hauge. Det blir også en orientering om Y's Men-arbeidet og enkel servering. Alle som er interessert i å bli kjent med klubben er velkommen på besøk.

Ønsker flere unge

Klubben var den tredje som ble opprettet i Norge, og er for tiden den eldste gjenværende. Den har meget trofaste medlemmer, så derfor har gjennomsnittsalderen blitt nokså høy etter hvert. Det ønsker de nå å gjøre noe med, så derfor inviterer medlemmene aktivt nye til å bli med.

– Bergen Y's Men har veldig interessante foredrag, sier Roald Lindås, som ennå ikke har fylt 50, og derfor er yngstemann i klubben.

– Jeg trives godt i klubben, men vil gjerne ha med flere unge, sier han med et smil.

Kristent fellesskap

Medlemmene møtes en tirsdag i måneden i Storetveit menighetshus. Her er det fast program med blant annet foredrag/kåseri med samtale, spisepause, lesing av bibelteksten for kommende søndag og litt sang.

– Dette er et godt kristent fellesskap. Stilen er litt mer nøktern enn i starten, da

KLUBBMØTE: Y's Men-president Per Erik Waaler i munter samtale med damene under kaffien.

FOREDRAG: Roald Sætersdal forteller om bebyggelsen rundt gamle rådhus i Bergen.

man hadde full middag på Hotel Terminus, og det var prestisje å bli med i klubben, forteller klubbens president, Per Erik Waaler.

Medlemmene er voksne kvinner og menn som ønsker å gjøre en innsats for det lokale barne- og ungdomsarbeidet i Norges KFUK/KFUM eller i den lokale menighet.

– På grunn av medlemmenes høye alder, har vi for tiden ingen dugnadsaktivitet i klubben vår, men vi gir av klubbkassen til

KFUK-KFUMs arbeid lokalt og internasjonalt, forteller Waaler.

I tillegg til å være en tjenesteklubb for barne- og ungdomsarbeid, ønsker Y's Men å være godt orientert om samfunnsmessige, sosiale, økonomiske og religiøse forhold. Derfor er det foredrag på klubbmøtene, eller de møter på andre måter engasjerte bidragsyttere.

Venner fra hele verden

Vennskap er en naturlig følge av alt dette. Medlemmene støtter hverandre, og blir kjent mer privat. Dette inkluderer også medlemmer i klubbene i landet og i verden for øvrig. Det er ikke uvanlig å snakke om en «familiefølelse» når medlemmene beskriver hvordan det er å møte Y's Men fra andre klubber og land.

Klubben har for tiden 19 medlemmer. I Bergen finnes det fem klubber: Bergen, Olav Kyrre (Fridalen), Birkeland, Bispekopshavn og Åsane. Bergen- og Olav Kyrre-klubbene har en felles tradisjon med førjulsfest i Skjold kirke. ●

Fakta: Y's Men

- Y's Men består i Norge av 1500 medlemmer organisert i 54 klubber.
- Bevegelsen så dagens lys i USA i 1920 - i Toledo, Ohio, der man, etter mønster fra

Rotary, Lions og andre, ønsket å bruke lunsjklubbideen til tjeneste for KFUM.

- Navnet ble Y's Men's Club, der Y's er eieformen av første bokstav i YMCA.

- Navnet har sin egen litt spesielle historie: Amerikaneren Will M. Cressy var utsendt av

YMCA som underholdningsartist under første verdenskrig. Han skrev en serie med artikler fra sitt arbeid i Midtøsten som han undertegnet med «one of the Y's Men of the East». Dette kan oversettes til «en av KFUMs menn i Østen» - eller med et litt underfundig ordspill: «En av Østens vise menn».

Selvbetjening av kirkemedlemskap

Kirkerådet vil til våren få på plass selvbetjeningsløsning for medlemmer i Den norske kirke. I dag må utmelding skje skriftlig til det enkelte menighetskontor.

TEKST: KIRKEAKTUELT

I august var det utsendelse av valgkort til 3,1 millioner mennesker oppført i Den norske kirkes medlemsregister. Da det i sommer viste seg at ikke-medlemmer i Den norske kirke likevel fikk valgkort, ba statsråd Thorhild Widvey om en rapport. Den er nå ferdig, og beskriver gjennomførte tiltak for å bedre kvaliteten i kirkens medlemsregister etter valget i 2009 samt status for utviklingen av toveis integrasjon mellom medlemsregisteret og de lokale IT-systemene, slik statsråden ba om.

– Det har vært viktig å belyse hva som har skjedd, hva som er årsakene og hvordan vi vil sørge for at dette ikke skjer igjen, sier Jens-Petter Johnsen, direktør i Kirkerådet.

Fra utsendelsen av valgkortene i slutten av juli og frem til 5. oktober, er 2800 personer blitt korrigert ut av medlemsregisteret. Disse er personer som ikke er døpt eller som tidligere har meldt seg ut. I samme periode er det registrert 4500 utmeldinger, samt at 850 personer er korrigert inn i medlemsregisteret. Disse siste er døpte som ikke har meldt seg ut av kirken og som av ulike grunner likevel ikke var registrert i medlemsregisteret. I tillegg har 750 personer meldt seg inn i samme tidsrom.

Kirkerådet har videre funnet tre hovedårsaker til feilene: Den største er knyttet til opprettelsen av medlemsregisteret, som har gitt store utfordringer med å fjerne personer som ble feiloppført 1998. Den andre er mangelfull utmeldingsregistrering fra lokale menigheter og til det sentrale registeret, og den tredje er en programmeringsfeil fra innføringen av e-kirkebok i 2012. Denne feilen førte til at ikke-medlemmer som bar egne barn til dåp, i enkelte tilfeller feilaktig er blitt registrert som medlemmer. I perioden 2012 til 2015 har dette dreid seg om 1200 personer. Disse er nå tatt ut av registeret.

INNMELDING VED DÅP: Snart kan man bruke selvbetjeningsløsning for å sjekke medlemskapet i Den norske kirke. Dåp er uansett et kriterium for medlemskap. FOTO: SJØMANNSKIRKEN

– Det er problematisk å oppdage at man står oppført i et medlemsregister mot sin vilje. Dette har vi stor forståelse for og derfor er det svært viktig for oss å rette opp disse feilene. Dette arbeidet vil bli prioritert fremover, sier kirkerådsdirektøren.

Flere tiltak fremover

Kirkerådet legger nå opp til flere tiltak for å ytterligere bedre kvaliteten på medlemsregisteret. Blant annet vil et bredt kurstilbud bli tilbudt lokalt ansatte i løpet av våren 2016, og det er dessuten startet en prosess for at alle menigheter integrerer lokale fagsystemer mot medlemsregisteret.

I tillegg er Kirkerådet i gang med å lage en elektronisk selvbetjeningsløsning, der personer selv kan administrere sitt medlemskap ved hjelp av en sikker, internettbasert tjeneste. Målet er at en slik løsning kan bli tatt i bruk i løpet av våren 2016.

– Vi arbeider nå med å finne den beste løsningen. Det er svært viktig at den både sikrer en gyldig identifikasjon og er brukervennlig. Første skritt er å gi publikum mulighet for å undersøke sin medlemskapsstatus og eventuelt melde seg ut av kirken via denne løsningen, sier Johnsen. ●

gi få

JULEGAVE!

UNIK GLASSKUNST med julemotiv laget for Det Norske Misjonsselskap av kunstneren Astri Vadla Ravnås.

Kr 1000,- per motiv gir kr 750,- direkte til misjonsarbeidet!

BESTILLING: www.nms.no/julegave
Tlf. 51 51 61 00 • info@nms.no

Det Norske
Misjonsselskap

GLAD FOR OPPROPET: – Religiøse ledere har en nøkkelrolle for å endre holdninger og normer som opprettholder kjønnsbasert vold, sier generalsekretær i Kirkens Nødhjelp, Anne-Marie Helland. FOTO: LAURIE MACGREGOR/KIRKENS NØDHJELP

– Vi er veldig glade for at så mange har sluttet seg til dette, sier generalsekretær Anne-Marie Helland i Kirkens Nødhjelp, etter at Den norske kirke og en rekke andre aktører fra ulike tros- og livssynssamfunn har skrevet under på et felles opprop mot kjønnsbasert vold.

Står sammen mot kjønnsbasert vold

EGEN NETTSIDE: På kirkensnodhjelp.no/vinneovervolden kan du møte mennesker som kjemper mot kjønnsbasert vold og selv skrive under på oppropet.

TEKST: KIRKEAKTUELT

Hvert år feirer vi menneskerettighetssøndagen 2. søndag i adventstida, i forbindelse med FNs menneskerettighetsdag 10. desember. I år er temaet kjønnsbasert vold som en lokal og global utfordring. En av tre kvinner i verden har blitt mishandlet, voldtatt eller utsatt for andre typer vold, ifølge FN.

Religioner misbrukes

I mange samfunn brukes religion for å rettferdiggjøre undertrykkelse av mennesker.

«Vi vil ikke se på at våre religioner misbrukes for å undertrykke mennesker på grunn av kjønn. Som religiøse ledere vil vi kjempe for menneskers grunnleggende rett til et liv uten vold».

Slik lyder oppropet som Den norske kirke og en rekke andre aktører fra ulike tros- og livssynssamfunn har skrevet under på. Det handler om kjønnsbasert vold. Det er Digni, Norges Kristne Råd og Kirkens Nød-

hjelp som har tatt initiativ til oppropet.

– Kirkens Nødhjelp har jobbet mot kjønnsbasert vold i flere tiår i over 20 land. Vi ser i vårt arbeid hvordan religiøse ledere har en nøkkelrolle for å endre holdninger og normer som opprettholder kjønnsbasert vold. Derfor er vi glade for at så mange har sluttet seg til dette viktige oppropet, sier generalsekretær Anne-Marie Helland.

Tar avstand

Oppropet ble overlevert regjeringen i sammenheng med prosjektet *«Å vinne over volden – Historier om kjønnsbasert vold»*.

– Vi har vært for passive i møte med denne utfordringen. Vi nekter å se på at religion misbrukes til å frata mennesker retten til å leve fritt uten frykt, sier generalsekretær Knut Refsdal i Norges Kristne Råd.

Kjønnsbasert vold rammer både kvinner og menn, og innebærer både seksualisert vold, familievold, tvangsekte-

skap, kjønnslemlestelse, trafficking og vold mot seksuelle minoriteter. Oppropet tar avstand fra alle former for kjønnsbasert vold.

En global kamp

– Det er uakseptabelt at religion brukes for å rettferdiggjøre undertrykkelse av mennesker. Når vår religion brukes til å rettferdiggjøre vold, må vi protestere og si: Ikke i vårt navn, sier generalsekretær Mehmet Afsar i Islamsk Råd.

De religiøse lederne ber regjeringen prioritere kamp mot kjønnsbasert vold i oppfølgingen av FNs nye globale bærekraftsmål.

– På denne måten vil vi bidra til at kjønnes likeverd blir en viktig prioritering i oppfølgingen av bærekraftsmålene. Slik kan vi bidra til å sikre verden de verktøyene som trengs for å bekjempe de normene, stigmene og diskriminerende holdningene som hindrer mange i å leve et liv fritt for vold og frykt, heter det i oppropet. ●

Resultat fra kirkevalget

Under høstens kirkevalg ble det valgt 65 «lekfolksrepresentanter» (personer uten kirkelig ansettelse) til de elleve bispedømmerådene.

I hvert bispedømme har dessuten prestene valgt sin representant, andre kirkelig tilsatte har valgt sin representant, i de tre nordligste bispedømmene er det valgt samisk representant og en representant for

døve-menighetene er valgt til Oslo bispedømmeråd.

I syv bispedømmer ble alle syv lekfolksrepresentantene valgt 13.-14. september. I Bjørgvin ble fire av syv medlemmer valgt. Innen 1. desember skal så medlemmene av de nyvalgte menighetsrådene avgi stemme i en indirekte valgomgang for å velge de resterende tre lekfolksrepresentantene. Foreløpig er følgende representanter valgt inn i Bjørgvin bispedømmeråd:

- Nora Sætre Baartvedt, (21), Voss, student
- Karl Johan Kirkebø, (65), Bønes, marknadssjef
- Inger Helene T. Nordeide, (54), Førde, sjølvstendig næringsdrivende
- Vemund Atle Øiestad, (67), Stryn, tannlege
- Lek kyrkjeleg tilsett: Beate Husa, Sund, kyrkjeverje
- Prest: Ivar Braut, Birkeland, sokneprest

UNGDOMMENS KIRKEMØTE 2015: Gode diskusjoner, stemmeiver og blide delegater preget Ungdommens kirkemøte. FOTO: KIRKERÅDET

Ungdommens kirkemøte (UKM) ble holdt i Bodø 2.-6. oktober. Vedtakene deres spenner vidt fra rekruttering og religionsdialog til søndag som gudstjenestedag.

UKM 2015 har til sammen jobbet med fem saker. En av disse har vært saken om rekruttering til kirkelig tjeneste, «Kalt til å kalle».

Stort behov

Det utdannes for få til det kirkelige arbeidsmarkedet i forhold til de som går av for aldersgrense, eller som av andre årsaker forlater et kirkelig yrke. UKM utfordret i 2011 hele kirkelandskapet til handling. Noe av det som var vektlagt var at rekruttering er et helhetskirkelig ansvar.

Dette skjer gjennom relasjonsbygging og ofte gjennom direkte utfordringer. Barn og unges deltakelse i menighetsarbeid, der de får erfaringer og blir gitt ansvar, er rekrutterende. UKM 2015 utfordrer alle som var mottakere av disse utfordringene til fortsatt å jobbe med dette.

Ansatte-ambassadører

UKM 2015 har arbeidet videre med tematikken. En av hovedutfordringene er at de ansatte i kirken i større grad må anbefale kirken som arbeidsplass. De ansatte er kirkens ansikt utad. Unge som skal velge utdanning og yrke må vite hvilke muligheter som finnes i kirken.

Det understrekes også at ansatte og frivillige i kirken og barne- og ungdomsorganisasjonene må være mer direkte i sin utfordring til unge om å jobbe i kirken.

Mange som har tatt kirkelig utdanning forteller at grunnen til at de valgte dette var en direkte utfordring.

Ta de unge med

Regelmessige aktiviteter og ledertrening er avgjørende for fremtidens rekruttering. For noen kan det å slippe til i kirkelige funksjoner vise hva dette innebærer. Erfaring gjennom praksis, enten å holde andakt, spille piano/orgel eller å være aktivt med i noe av menighetens arbeid, kan være avgjørende for senere valg.

Delegatene på UKM poengterer også at rådsarbeid engasjerer mange unge. Kunnskap om og erfaring med menighetsråd, ungdomsråd og annet rådsarbeid i menigheter og organisasjoner, øker kunnskap om kirken og kirkens oppgaver. Dette er en god vei inn mot å velge kirkelig utdanning. ●

Nyttårs- konsert i Birkeland

Norges Korforbund inviterer igjen til nyttårskonserter der inntektene går til folk som trenger vår hjelp.

«Med song for ei betre verd» er Norges Korforbund Hordalands motto. Helt siden stiftelsen i 1989 har de årlig arrangert veldedighetskonserter litt inne i det nye året. Årets konsert er blir 17. januar og korenes påmeldingsfrist er 1. desember.

Flere kor har etterspurt alternativ til kirker for Nyttårskonserterne, og denne gangen er det derfor tilbud om å synge i Kultursalen i Loddefjord i tillegg til 12 kirker rundt i fylket. Alle konsertene starter kl. 18.00, med unntak for Bergen Domkirke – der konsertstart er satt til kl. 19.30.

Det blir konserter i følgende kirker: Bergen Domkirke, Johanneskirken, St. Markus kirke, Sandviken kirke, Biskopshavn kirke, Knarvik kyrkje, Strusshamn kirke (Askøy), Birkeland kirke, Ytrebygda kirke, Arna kyrkje, Norheimsund kyrkje, Kvinnherad kyrkje (Rosendal) og Kultursalen i Loddefjord (Vannkanten).

Gavemottaker av Nyttårskonserternes innsamling i 2016 blir Stiftelsen Robin Hood Huset, som er et rusfritt og livssynsnøytralt møtested og ressursenter for økonomisk vanskeligstilte og nettverkssøkende. Huset er et sted for sosialt samvær, selvhjelp og sosialpolitisk interesserarbeid, og har hatt tilholdssted i Bergen sentrum siden 2004. ●

Mer informasjon: www.kor.no,
www.robinhoodhuset.no og
www.facebook.com/robinhoodhuset

Lofoten- prost blir ny biskop

EINSTEMMIG VALD: Ann-Helen Fjeldstad Jusnes er tilsatt som biskop i Sør-Hålogaland. FOTO: KIRKEN.NO

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes er utnemnd til ny biskop i Sør-Hålogaland. 59-åringen var storfavoritt, og blei einstemmig vald av Kyrkjerådet på møte i Bodø 17. september.

Jusnes avløser Tor Berger Jørgensen som biskop i bispedømmet som dekker Nordland fylke. Tilsettingen skjedde på Kirkerådets møte i Bodø, og Jusnes fikk samtlige 15 stemmer i rådet.

Valget sto mellom de tre kandidatene som hadde størst oppslutning i den rådgivende kirkelige avstemningen: Prost i Lofoten Ann-Helen Fjeldstad Jusnes (59), ordfører i Hamarøy Rolf Steffensen (56) og bymisjonsprest i Oslo Kari Veiteberg (54).

– Vi er svært glade for å ha tilsatt en biskop som er så sterkt ønsket i bispedømmet, sier Kirkerådets leder, Svein Arne Lindø, til Kirkeaktuelt.

Det er fjerde gang Kirkerådet tilsetter biskop etter at tilsettingsmyndigheten ble over-

ertatt fra Kongen i kirkelig statsråd. Kirkerådet står fritt til å tilsette en av de tre kandidatene som gjenstår etter den kirkelige avstemningen.

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes har 30 års erfaring som sokneprest, overveiende fra Sør-Hålogaland bispedømme. Hun tiltrådte som prost for åtte år siden. I løpet av sin karriere har hun en lengre periode sittet i kommunestyret i Flakstad hvor hun også har vært ordfører. I tillegg har Jusnes hatt en rekke verv, hvorav flere i Presteforeningen, som leder for Norsk Kvinnelig Teologforening og som leder for Nord-Norges Diakonistiftelse.

Ann-Helen Fjeldstad Jusnes vigsles til biskop i Bodø domkirke 24. januar. ●

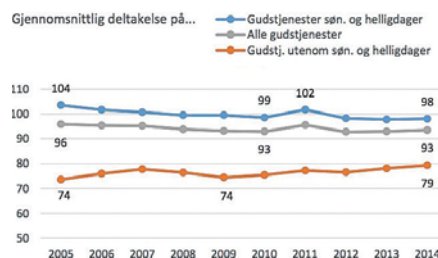
Kyrkja i tal

Ei samanstilling av tal ligg no tilgjengeleg for alle på kyrkja.no. Her har Kyrkjerådet fått laga ei oversikt over kyrkjelege handlingar bispedømmevis og for heile landet.

Den norske kirke i tall erstatter den årlege tilstandsrapporten frå Kifo og tidlegare år-bøker for Den norske kyrkja.

I oversikten finn du altså tal for kyrkjelege handlingar som blir telt i alle sokn gjennom året.

Dei fleste tabellane går frå 2010-2014. Andre og eldre tal er tilgjengelege i Statistisk sentralbyrås Kostra-database. Men

STABILT KYRKJEBESØK: I denne tabellen kan du sjå kor mange som gjennomsnittleg deltok på gudstjenester i perioden 2005-2014.

KJELDE: STATISTIKKBANKEN SSB, TABELL 06929.

dei lange linene i oppslutning om dåp, konfirmasjon, vigsel og inn- og utmelding er med; tala frå 1950 fram til 2014 er å finne i heftet. ●

Trettandagen i stavkyrkja

– Eg høyrde Draumkvedet i barndomen, og det har fylgt meg sidan, seier forfattaren og songaren Stein Versto, som skal framføre Draumkvedet under den årlege framføringa av det dramatiske middelalderdiktet i Fantoft stavkyrkje 6. januar.

TEKST: MAGNE FONN HAFSKOR

Draumkvedet er vårt einaste visjonsdikt, og handlar om ei draumreise til det hinsidige og kva som vil skje på dommedag. Handlinga er sett til romjola, ei tid som gjennom alle tider har blitt sett på som ei overgangstid då det andelege er spesielt nære på oss.

Kristen mystikk

Den tidlegare forlagsredaktøren i Det Norske Samlaget er godt kjend med Draumkvedet, og har også skrive om det. Han er ellers kjend som ein skjønnlitterær forfattar, omsetjar og folkemusikar som har skrive noveller, roman, dikt og dramatik, og gjeve ut CD med slåttar frå Telemark.

Gjennom mange år har han vore engasjert i arbeidet med Litteraturdagane i Vinje, der han også har hatt leiarvervet. Han er oppteken av kristen mystikk, og er med i den uavhengige katolske kyrkjelyden St. Eystein.

Songtekstar og slåttar

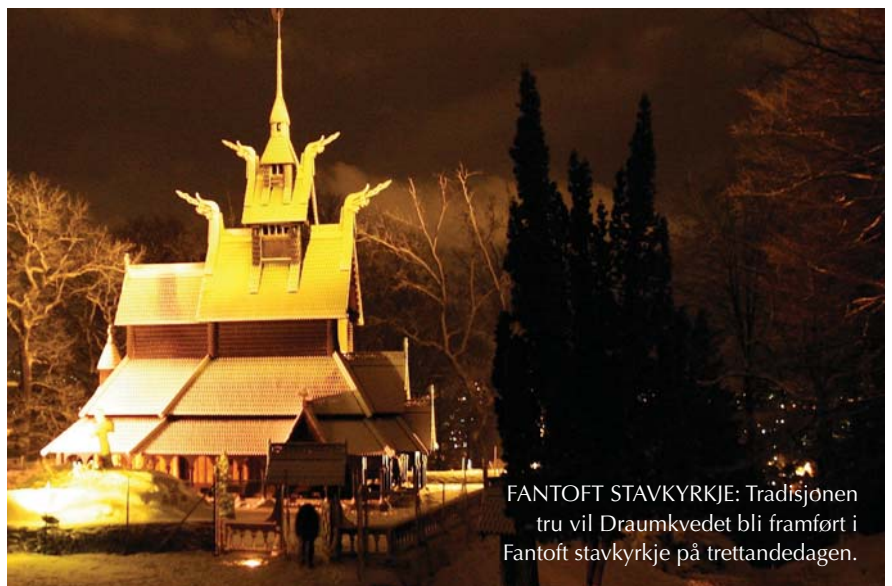
Versto har skreive dikt og songtekstar for blant andre Odd Nordstoga, Bugge Wesseltoft, Berit Opheim, Espen Rud, Ingebjørg Bratland og folkemusikkgruppa Bukkene Bruse. Han har samarbeidd med Odd Nordstoga.

Som utøvar på hardingfele har han særleg interessert seg for felespelet i Vest-Telemark. I 2011 kom han ut med ein solo-CD der han framfører slåttar av og etter brødrene Olav Groven og Eivind Groven.

Onsdag 6. januar kl. 18.00 og 20.00 blir tradisjonen tru Draumkvedet framført i Fantoft stavkirke. Denne gongen er det Stein Versto som framfører kvadet. Kle godt på deg, for det kan vere kaldt i kyrkja. ●

DRAUMKVEDET FOR 18. GONG: Stein Versto vil framføra Draumkvedet under den årlege konserten i Fantoft stavkyrkje trettandedagen. FOTO: ÅNOND VERSTO

FANTOFT STAVKYRKJE: Tradisjonen tru vil Draumkvedet bli framført i Fantoft stavkyrkje på trettandedagen.

Har du tid til overs?

Ønsker du å bruke tiden din på et meningsfullt arbeid?

Vi har behov for flere frivillige som vil være til stede for mennesker som trenger noen å snakke med.

Ditt bidrag er å lytte og tenke høyt sammen med de som ringer eller skriver til oss.

Du får opplæring og veiledning så lenge du er frivillig.

Nytt innføringskurs starter snart.
Interessert?

Kontakt oss på: Telefon: 55 32 58 45/941 83 654
E-post: bjorgvin@kirkens-sos.no

Kirkens SOS

Ta kontakt dersom du ønsker at ditt barn eller din ungdom skal ha en skolehverdag hvor kristne verdier råder grunnen.

En skole hvor den enkelte har betydning!

Bergen Kristne Grunnskole
Øvre Kråkenes 49
Tlf 55 98 78 20, www.bkgs.no

*Mellom hvert
menighetsblad...
følg med i*

Fanaposten

Tlf.: 55 11 80 10

Fax: 55 11 80 11

*Hver fredag:
Kunngjøring om
gudstjenester
i Fana Prosti.*

E-post:
sylvi@fanaposten.no

**Her kan din
annonse stå!**

Kontakt Frode Høyte
hoyte@gmail.com

Begravelsesbyrået for
byen og distriktet

Solstrands
Begravelsesbyrå as

DØGNVAKT • 55 55 16 16

Vår erfaring – din trygghet

DAHLS
begravelsesbyrå

Tlf 55 13 15 00
www.dbeg.no

Begravelsesbyråkjeden Jølstad

Bergen & Omegn
BEGRAVELSEHJELP

*- vi utfører alt det praktiske eller tilrettelegger
for pårørende som ønsker å gjøre noe selv*

Knut Helge
Polden

Espen
Polden

Tom
Wilson

Heine
Polden

Døgntelefon: 55 21 44 50 • mobil: 917 51 700
www.bergenogomegn.no

AVD. BERGEN
Teatergt. 20
5010 Bergen
Tlf: 55 21 44 50

AVD. BERGEN VEST
2.etg på Shellstasjonen
Sartor, 5353 Stråume
Tlf: 55 21 44 50

Gi barnet ditt gode
verdier med på veien

Møllebakken Skole er
en kristen grunnskole med
små undervisningsgrupper,
gode faglige resultater, og
et inkluderende miljø som
elevne trives i.

Kontakt oss gjerne
for å få vite mer.

MØLLEBAKKEN SKOLE

Syvendedags Adventistsamfunnets grunnskole i Bergen

www.mollebakkenskole.no post@mollebakkenskole.no Tlf: 55 20 71 70

FORMIDDAGSTREFFET

Vi møtes i Skjold kirke annenhver torsdag i ulike uker kl. 12 - 14. Pris kr. 50.

Program resten av høsten 2015

- 19. november: Gjester fra Bergens kulturelle spaserstokk
- 3. desember: Adventsmøte
- 29. desember: Julefest kl. 12 - 15. Egen påmelding.

Ta gjerne med deg en venn eller nabo!

Hilsen formiddagstreffkomiteén ved Olav, Gerd, Berit, Jorunn, Inger-Johanne, Irene og Kjerstin-Mari ●

10 kaffe

«Møtested for menn i sin beste alder». Vi møtes mellom kl 10-12 i peisestuen i kirken til uformell samtale, vafler med kaffe og et Guds ord.

- 26. november • 10. desember
- 14. januar • 28. januar

- 11. mars • 25. mars

VI LEVERER I HELE BERGEN!

**TOPPE
BLOMSTER**
www.toppeblomster.no

Kilden Senter 55 13 71 56 Oasen Senter 55 16 16 88
Sletten Senter 55 28 21 31 Åsane Senter 55 18 36 25

Sofus
FRISØRSALONG
Tlf. 55 13 09 33
Sæterv. 1
5236 Rådal

Produktene er av høy kvalitet

- Dusch/toalettsåpe u/parabener eller parfyme
- Multivask
- Bil- og båtvask m/voks
- Vindusspylervæske høykonsentrat 1,5 liter
- Sprayflaske m/målestreker og god pumpe
- Håndrensemiddel løser olje og maling uten og bli tørr på hendene
- Fotkrem

Sæterveien 58
5236 Rådal

Tlf 907 82 774
karl@fotlandimport.no

For mer informasjon se
www.fotlandimport.no

HVEM HVA HVOR i Skjold menighet

Ansatte og menighetsråd

Skjold menighetskontor
Skjoldlia 55,
5236 Rådal
Telefon: 55 59 71 12
skjold.menighet@bergen.kirken.no

**Administrasjonsleder
Marita Børve**
Telefon: 55 59 71 12
marita.borve@bergen.kirken.no
Kontordager: mandag, tirsdag, onsdag og torsdag.

**Kateket
Elisabeth Saxe Vinkler**
Telefon: 55 59 71 11
E-post: elisabethsaxe.vinkler@bergen.kirken.no

**Menighetspedagog /
trosopplærer
Janne Torvestad**
Telefon: 55 59 71 17
janne.torvestad@bergen.kirken.no

**Diakon
Kjerstin-Marie Vereide**
Telefon: 55 59 71 15
kjerstin-marie.vereide@bergen.kirken.no

**Kantor
Guro Rotevatn Buder**
Telefon arb.: 55 59 71 16
Telefon prv.: 412 05 127
guro.rotevatn.buder@bergen.kirken.no

Kirketjener
Telefon 55 59 71 18

**Sokneprest
Arne Brekke**
Telefon arb 55 59 71 14
Telefon prv 55 13 76 62
arne.brekke@bergen.kirken.no

**Kapellanvikar
Steinar Skauge**
Telefon arb 55 59 71 13
steinar.skauge@bergen.kirken.no

**Menighetsrådsleder
Eva Try**
Telefon 959 46 814
evatry@gmail.com

Kirkens konti

Skjold menighet:
1644. 21. 60035
(3411. 32. 01101)

Givertjenesten diakoni:
3418. 18. 00889

Konfirmantarbeid:
3418. 20. 00436

Aktiviteter

Skjold kirkekor
Skjold kirke - tirsdager kl. 12.30 -14.00. Kontakt: Grete Jacobsen, telefon 55 13 19 78 og Ingebjørg Housnes telefon 55 10 27 47

Cantus
Skjold kirke - tirsdager 19.45-22.00. Guro Rotevatn Buder, Telefon arb: 55 59 71 16

Søråshøgda barnekor
Skjold kirke - torsdager fra kl. 17.30. Leder Ingunn Nygaard tlf. 917 35 586 - ingkals@gmail.com
Hjemmeside: www.sbkor.no

Formiddagstreffet
Annenhver torsdag i ulike uker - kl. 12.00-14.00. Kontaktperson Kjerstin-Marie Vereide tlf. 55 59 71 15

10-kaffen
Annenhver torsdag i like uker - kl. 10.00-12.00. Kontaktperson Arne Brekke tlf. 55 59 71 14

KRIK
Kontakt menighetskontoret.

Nordås KFUM-speidergruppe:
(gutter) Onsdager - Skjold kirke/Smøråsfjellet. Kjetil Ullaland kulumulig@gmail.com

Steinsvik 1 - KFUK-speidere
(jenter) Tirsdager - Skjold kirke Kontaktperson Karen Velure gruppeleder.steinsvik@hotmail.no

Seniordans
Mandager kl. 10.30 - 12.00. Kontaktperson: Signe Nilsen, mobil 90 94 64 78

Trim
Onsdager kl. 11.00-12.30. Astrid Teigen tlf. 45 02 51 03

Skjold kirkelag
Kontaktpersoner Berit Ådland tlf. 55 13 37 65 og Gerd Dale tlf. 55 13 27 29

Skjold søndagsskole
Janne Torvestad, tlf 55 59 71 17
janne.torvestad@bergen.kirken.no

Internett/menighetsblad
Ansvarlig utgiver: Menighetsrådet. Redaktør, menighetsblad Øystein Pettersen, 938 04 808 oystein.pettersen@uni.no
Nettpublisering: Bjørn Selfors, bsselfors@broadpark.no

En hyllest til
Andrae Crouch /
A tribute to
Andrae Crouch

Storstilt gospelprosjekt

Nå har du sjansen til å synge i et prosjektkor som skal fremføre gospelmusikk av gospellegenden Andrae Crouch.

Terje Kleppe har mange års erfaring som korleder og pianist og vil være musikalsk leder for prosjektet.

Det vil selvsagt bli med fullt band med dyktige musikere. Det er en fordel om du synger greit, men det blir ikke prøve-synging og uovervinnelige krav. Håpet er dette skal være

gøy og sosialt og med et resultat som vi kan være stolt av også musikalsk. Vi skal også ha en del solister på flere av sangene. Om du kan tenke deg å synge solo på en eller flere sanger er det fint om du melder dette i påmeldingen.

Prosjektet vil bestå av en kveldsøving en ukedag i januar og helgeøvelse i kirken 5.-7. februar. Terje kommer til å sende ut lydfiler og noter i god tid slik at alle påmeldte møter nokså godt forberedt. Det hele skal selvsagt avsluttes med stor konsert i Skjold kirke søndag kveld.

De som melder seg på bør ha anledning til å stille på øvelsene.

For å få prosjektet til å gå opp økonomisk vil det bli en egenandel på alle som deltar. Se under. På helgeøvelsen gjør vi det enkelt med at alle tar med seg en kurv med mat, så deler vi det vi har.

Praktisk informasjon:

Øvelser:

- 13. januar kl. 18-22
- 5. februar kl. 18-21
- 6. februar kl. 11-17
- 7. februar kl. 14.00

Konsert

- 7. februar kl. 19.30

Egenandel:

Kr. 300,- pr. deltager
Kr. 500,- pr. par.

Alle tar med noe mat hver på øvingshelgen. Påmelding til Guro Rotevatn Buder:
guro.rotevatn.buder@bergen.kirken.no

I påmeldingen må du føre opp navn, adresse, alder og hvilken stemme du synger i koret.

Dette kan du ikke gå glipp av! ●

Litt info fra Terje Kleppe:

Mitt navn er Terje Kleppe. Eg er lærer ved Kongshaug Musikk-gymnas på Lepsøy i Os. I tillegg er eg freelancemusiker; arrangør, komponist, produsent, pianist, og kormann. Eg er bl.a. fast pianist til Marianne Juvik Sæbø og Rune Larsen.

Eg hadde Gospel Bergen i 12 år, fram til 1992, då eg starta

GospelCompagniet, som fortsatt eksisterer.

Mi musikerframtid blei antaglig lagt då eg som 16-åring kjøpte mi fyrste LP plate, *Take me back*, med Andrae Crouch. Solgt! Han blei den store innan gospel for meg, som for så mange andre. Ikkje utan grunn ble han kalla Gospelkongen.

Han døde 8.januar i år. I løpet av året har det vore Crouch-tribute-konsertar over heile landet. Og no er det Skjold kyrkje-

lyd sin tur. Meld deg på, og ver med og syng desse fantastiske songane som treff deg djupt i sjela, med sine enkle evangeliske tekstar og like enkle, men genial melodiar. *Jesus is the answer, Take me back, Soon and very soon, To God be the glory...*

Kjenner du det rykker i stemmebanda? Velkomen til Crouch-tribute i Skjold kyrkje fyrste helga i februar. *You don't know what you're missing!* ●

Jul og kultur!

Salmekveld i peisestuen tirsdag 24. november kl. 19.30

En tirsdagskveld i november inviterer diakon Kjerstin-Marie og kantor Guro til salmekveld i peisestuen. Vi blir kjent med noen av de nye advents- og julesalmene fra salmeboka, og vi synger noen av dem vi allerede kan og er glade i. Det kan også vanke en spennende historie knyttet til noen av salmene. Arrangementet er gratis og åpent for alle. Det blir en helt enkel bevertning. Vel møtt!

Søndag 22. november kl. 17.00:

Smørås Skolemusikk arrangerer «FUSION - en musikalsk smeltedigel». Svingende og energisk musikk fra mange ulike sjangre presentert av Smørås Skolemusikk sitt hoved og juniorkorps. Du vil også få høre fengende innslag med «SFO Brass» som består av 3. klassinger fra Apeltun og Smørås skolene.

Lørdag 28. november kl. 21.00: «Stille natt»

Søndag 29. november kl. 20.00: Adventskonsert. Åse Solvi og Jan Erik Endresen synger tradisjonen tro adventstiden inn i Skjold Kirke. Ines Maidre akkompagnerer på orgel/flygel. Gjester: Magne Skrede. På programmet står i hovedsak norsk/nordiske julesanger og andre sakrale verk. Bill. kontant ved inngangen: Kr. 150/Kr. 100 for Stud./honnør.

Søndag 6. desember kl. 18.00:

med Skjold Nesttun Janitsjar, Cantus og Søråshøgda barnekor. Gratis inngang. Kollekt.

Onsdag 9. desember kl. 19.00:

Musikklinjen ved Langhaugen Videregående skole holder julekonsert. Kor, ensemble og solistinnslag. Billetter ved inngangen kr 100, skoleelever kr 50, barn under 12 gratis.

Lørdag 12. desember kl. 14.00:

Skjold skoles musikkorps holder julekonsert. Gratis inngang.

Søndag 13. desember kl. 18 og 20.30:

Julekonserter med Sola Fide

Mandag 14. desember kl. 18.00:

Konsert med Lyshornet brass. Gjester: Sotra brass. Billetter kr 50,- barn gratis.

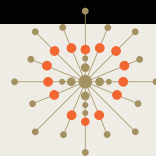
Søndag 20. desember

Cantus deltar på konsert i Domkirken sammen med Manger Musikklag. Klokkeslett: Se www.skjoldmenighet.no

1. juledag, 25. desember

Messingfanfarer og vakker korsang i Skjold kirke. Les mer på side 4. Klokkeslett: Se www.skjoldmenighet.no

Hva skjer for barn og unge framover?

Babysang: Vi starter opp igjen Babysang tirsdag 26. januar kl. 12.30 i kirkekjelleren. Babysang passer for deg som har barn opp til ca. 1 år. Vi har en liten sangstund, og etterpå er det mulig å sitte igjen og prate med andre mødre og fedre i nærmiljøet.

Søndagsskolen: Få med deg de tre siste søndagsskolesamlingene før jul: 22/11, 6/12 og 13/12. kl. 11. 13/12 blir det juleavslutning. Vi skal synge julesanger, øve på julespill til juletreffet og spise noe godt. Oppstart etter jul kommer på hjemmesiden.

Kirkerottesamling: Alle 5-åringer inviteres til Kirkerottesamling på søndagsskolen 6. desember kl. 11.00. Vi skal synge, høre en bibelfortelling og spise kirkerottemuffins. Alle 5-åringene får en Kirkerotte-dvd med seg hjem. Invitasjon blir sendt i posten til alle dømte og *tilhørende. Ta gjerne kontakt dersom du ikke får invitasjon i posten, og har lyst til å komme!

Fredagsklubb for 3. – 7. klasse: Det blir juleavslutning og pepperkakebaking i kirkekjelleren fredag 4. desember kl. 18.00 – 19.30. Vi håper å se deg der! Oppstartsdato etter jul kommer på hjemmesiden.

4-årsklubb og familiegudstjeneste: Det blir 4-årsklubb i januar/februar for de som er født til og med juni 2012. Resten blir invitert til høsten. Invitasjon kommer i posten til de som er dømte i eller tilhørende* til Skjold menighet. Dersom du ikke får invitasjon, men likevel vil være med er det bare å ta kontakt! Det blir gudstjeneste med utdeling av bok til 4-åringene søndag 7. februar.

Hilsen menighetspedagog Janne Torvestad

- janne.torvestad@bergen.kirken.no
- 55 59 71 17

Følg gjerne med på hjemmesiden: www.skjoldmenighet.no eller følg Skjold kirke på Facebook. ●

*Tilhørende: Et barn blir automatisk tilhørende Den norske kirke når minst en av foreldrene er medlem. Vi sender ut invitasjoner til alle dømte og tilhørende vi har i vårt medlemsregister.

Menighetskalender

dåp

Jonas Sværen Langnes
Matheo Brekke Nøttveit
Julie Varne
Emil Verlo Dybvig
Ludvig Elholm Hagen
Marthe Fonn
Mille Kjelsnes Helland
Bjørn Jetmundsen
Tuva Østgård Håvardstun
Alina Eide Jenssen
Olav Harneshaug Lilleeng
Ulrik Nerheim
Iver Wilkensen
Olivia Hånes Mørk
Alina Myntevik Lundeland
Oscar Jørgensen Måren
Thea Haukeland Støverud
Hermine Løvold Brekke
Matilde Hertwig E. Haldorsen
Aleksander Caboverde Rolfsnes
Filip Hestad Fotland
Lily Sortland Kvåle
Amalie Nordås Pell
Anna Gjøstein Breivik
Ylva Iren Kalstad Sandvik
Aksel Espvik
Solve Rasmussen
Agnes Høyholt Selvik

vielser

Roy Andre Rolfsnes og Marian
Caboverde

begravelser

Randolf Bjarne Wetås
Marie Fremstad
Kari Myrmel Takvam
Randi Bårtvedt
Eva Ryland
Wally Wetås
Karen Emile Joahnnesen
Norvald Kåre Halvorsen
Sølvi Maria Aarseth Haraldsen
Anna Marie Lorentse Nedrebø

gudstjenester

Søndag 22. november kl. 11.00
Domssøndag/Kristi kongedag
Matt 25, 1-13. Sogneprest Arne
Brekke. Presentasjon av nytt
menighetsråd. Dåp og nattverd.
Kirkekaffe. Søndagsskole

Søndag 29. november kl. 16.00
1. søndag i adventstiden
Lysmesse. Matt 21, 10-17
Vikarprest Steinar Sneås Skauge.
KFUK speiderne deltar.

Søndag 6. desember kl. 11.00
2. søndag i adventstiden
Familiegudstjeneste. Joh
16, 21-24. «Kirkerottesamling» -
5 åringer. Vikarprest Steinar
Sneås Skauge. Dåp. Søndags-
skole. Kirkekaffe

Søndag 13. desember kl. 11.00
3. søndag i adventstiden
Gudstjeneste. Joh 5, 31-36.
Sokneprest Arne Brekke.

Dåp og nattverd. Kirkekaffe
Juleavslutning på søndagssko-
len. Vi øver til Barnas juletefest!

Søndag 20. desember kl. 11.00
4. søndag i adventstiden
Gudstjeneste på nynorsk. Matt
1, 18-25. Vikarprest Steinar
Sneås Skauge.

Torsdag 24. desember, julaften:
Kl. 13.00 – Familie gudstjeneste.
Søråshøgda barnekor. Vikarprest
Steinar Sneås Skauge.

Kl. 14.30 – Familiegudstjeneste
Vikarprest Steinar Sneås Skauge.
Solosang Møyfrid Nes Kløvning.

Kl. 16.15 – Julaftengudstjeneste.
Skjold skoles musikkorps.
Sogneprest Arne Brekke.

Fredag 25. desember kl. 12.00,
1. juledag
Høytidsgudstjeneste. Joh 1, 1-14
Sogneprest Arne Brekke. Julekor
og messingkvintett.

Søndag 3. januar kl. 11.00,
Kristi åpenbaringsdag
Gudstjeneste. Joh 12, 42-47
Sokneprest Arne Brekke

Søndag 10. januar kl. 11.00,
2. søndag i åpenbaringstiden
Gudstjeneste, Joh 1, 29-34.
Vikarprest Steinar Sneås Skauge.
Dåp og nattverd. Kirkekaffe.

Søndag 17. januar kl. 11.00,
gudstjeneste
Joh 1, 15-18. Sogneprest Arne

Brekke. Dåp og nattverd. Kirke-
kaffe.

Søndag 24. januar kl. 11.00,
såmannssøndag
Gudstjeneste. Matt 13, 24-30
Vikarprest Steinar Sneås Skauge.
Bibeldagen. Temagudstjeneste.
Dåp og nattverd. Kirkekaffe

Søndag 31. januar kl. 11.00,
Kristi forklarelsesdag.
Gudstjeneste. Luk 9, 28-36
Sogneprest Arne Brekke. Dåp og
nattverd. Kirkekaffe.

Søndag 7. februar kl. 11.00,
fastelavenssøndag.
Familiegudstjeneste. Vikarprest.
Utdeling av Min kirkebok til 4
åringer. Dåp og kirkekaffe.

Onsdag 10. februar kl. 19.30,
askeonsdags-gudstjeneste
Mark 2, 18-20. Sogneprest Arne
Brekke. Nattverd. Enkel kirke-
kaffe.

Søndag 14. februar kl. 11.00,
1. søndag i fastetiden
Matt 26, 36-45. Dåp og natt-
verd. Kirkekaffe.

Formiddags- treffets julefest

Tirsdag 29. desember kl. 12-15.
Påmelding til diakonen. Entre
kr. 100.

Fredagskafé med Krydder

Nye og gamle gjester ønskes velkommen til Fredag-
skafé-kveldene, som er i peisestuen i Skjold kirke
og starter ca kl 19.30 med et felles kveldsmåltid.

- 27/11 kl 19.30 i peise-
stuen i Skjold kirke:

Advent – mini Jule-
krybbe utstilling –
Frans av Assisi.

Arne Brekke forteller om Frans
av Assisi og byen hans. Denne
kvelden håper vi å lage en liten
julekrybbe-utstilling. Så kanskje
du har mulighet til å ta med en
julekrybbe. Kanskje noen har
noe de vil fortelle om nettopp
den julekrybben de har med.

Er julekrybben stor, eller det er
vanskelig å transportere den, så
er også være kjekt med et bilde
som kan settes i utstillingen.

Alle som kommer, tar med én
sort pålegg til et felles matbord
og kr 30 til fellesutgiftene, så
serveres det godt brød, varm og
kald drikke.

Det er rikelig tid til prat og god
musikk i hyggelige omgivelser.
Det hele avsluttes med en sam-
ling med Ord før helgen inne i
kirkerommet. ●

